

Kriminaliteta v Sloveniji leta 2014

1 Uvodna metodološka pojasnila

Statistični podatki so pridobljeni iz aplikacije Statistika za letna in polletna poročila MNZ. Podatki so bili zamrznjeni in policijskim enotam dostopni na intranetu 9. 2. 2015, zato ne vključujejo podatkov, ki so bili vneseni v računalniški sistem pozneje. Napake pri že vnesenih podatkih so bile odpravljene do 17. 2. 2015. Pri prikazanih statističnih podatkih, ki niso bili pridobljeni iz aplikacije, so navedeni viri in datumi njihove pridobitve.

Posamezne kategorije, preglednice in grafi, za katere so potrebna posebna metodološka pojasnila, so označene z zvezdico, pojasnila pa so navedena neposredno pod njimi.

Druga metodološka pojasnila:

- v prikazu so kazniva dejanja, razen kaznivih dejanj s področja cestnega prometa in kaznivih dejanj, ki se preganjajo na predlog, pri katerih je oškodovanec odstopil od pregona že ob podaji ovadbe (pisna izjava o umiku ali izjava o umiku predloga za pregon);
- preiskana kazniva dejanja so tista, pri katerih je bil osumljenec znan že ob prijavi ali odkritju kaznivega dejanja ali pa ga je policija odkrila pozneje;
- v okroglih oklepajih so primerjalni podatki za leto 2013, v oglatih oklepajih pa so druga pojasnila, viri in podobno;
- oznaka v preglednicah » – « pomeni, da ni pojava (zakonske spremembe se ne/ni evidentira(-lo)), oznaka » ... « pa, da izračun ni smiseln, pri čemer je upoštevano:
  - načelo kumulative (seštevek številčnih podatkov določenega pojava v obravnavanem in primerjalnem obdobju mora biti enak ali večji kot 100),
  - veliki porasti – več kot 150,0 %,
  - veliki padci – več kot 80,0 % (MNZ, Policija, 2015: 9).

Statistični podatki obsegajo samo policiji znana, tj. prijavljena in odkrita kazniva dejanja, zato ne odražajo v celoti varnostnih razmer v letu 2014. Obstaja namreč t. i. temno polje kriminalitete, o katerem policijska statistika ne govori. Poleg kriminogenih dejavnikov vplivajo na število kaznivih dejanj učinkovitost policije in drugih organov pri odkrivanju teh dejanj, prednostni vrstni red pri delu, pripravljenost žrtev ali oškodovancev za prijavljanje kaznivih dejanj, kazenska materialna in procesna zakonodaja ter ne nazadnje tudi način statističnega prikazovanja podatkov (Ferre in Kebe, 2012; Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2013; Lukan, 2007, 2008, 2009; Lukan in Kolenc, 2010).

Zaradi razlik med državami v kazenski zakonodaji, organiziranosti organov pregona, pravil statističnega evidentiranja in prikazovanja statističnih podatkov in drugih vzrokov podatki o kriminaliteti niso neposredno mednarodno primerljivi (Aebi et al., 2010; Clarke, 2013). V strokovnih publikacijah se z ustreznimi metodološkimi pojasnili v strokovnih statističnih publikacijah primerjajo podatki o številu kriminalitete, bolj kot številke in deleži pa se primerjajo trendi. Bolj primerljive kot kriminalitetne statistike so viktimološke ankete in mednarodne samonaznanitvene (angl. *self-reported*) študije o delinkvenci (Aebi et al., 2010). V nekaterih razvitih državah pa uporabljajo za spremljanje gibanja kriminalitete sistem kriminalitetnih indeksov (Svetek, 2006), pa tudi indekse varnosti (angl. *safety index*).¹

2 Splošne značilnosti dela policije pri preiskovanju kriminalitete

Pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kriminalitete je bila tudi v letu 2014 ena od prednostnih področij dela policije gospodarska kriminaliteta, zlasti tista, ki generira veliko premoženjsko korist. Dejavnosti so bile usmerjene v bančni sektor, kriminaliteto, ki ogroža finančne interese države in EU ter posredno monetarni sistem Slovenije, organizirane oblike korupcijske kriminalitete itd. Pomembno je bilo izvajanje finančnih preiskav, katerih število se od leta 2010 povečuje. Večjo uspešnost odkrivanja in učinkovitost preiskovanja tovrstne kriminalitete so omogočali uvedene systemske izboljšave, zlasti pri obravnavanju premoženjske koristi, okrepljeno sodelovanje z drugimi domačimi in tujimi organi ter usposabljanje preiskovalcev.

Nacionalni preiskovalni urad [NPU] se je ukvarjal s strokovno in vsebinsko zelo zahtevnimi preiskavami destabilizacije monetarnega, ekonomskega ali gospodarskega sistema. Preiskoval je zlorabe v bančnem sektorju, oškodovanja gospodarskih družb s kapitalskimi naložbami države, kazniva dejanja, katerih posledice ogrožajo finančne interese Slovenije in EU, zlasti goljufije na njeno škodo, ter korupcijska kazniva dejanja v zdravstvu, energetiki, šolstvu, lokalnih skupnostih ipd. Kompleksne zadeve so preiskovale specializirane preiskovalne skupine [SPS], v enem primeru tudi mednarodna preiskovalna skupina [JIT].

¹ Več o merjenju kriminalitete, o razlikah med uradno in drugo (vzročno) statistiko, o razvoju statistike kriminalitete, poglavitnih virih in kakovosti njenega merjenja kriminalitete Sloveniji, mednarodni statistiki kriminaliteti v Brvar (2013).

S projekti EMPACT, tj. evropsko multidisciplinarno platformo za boj proti kriminalu, in tudi v sodelovanju z drugimi tujimi in domačimi organi je policija nadaljevala boj proti organizirani kriminaliteti in hudim oblikam mednarodne kriminalitete. S tujimi varnostnimi organi je bilo izvedenih več skupnih preiskav organiziranih kriminalnih združb, tesno povezanih z jugovzhodno Evropo in Zahodnim Balkanom. Na področju splošne kriminalitete je najbolj izstopala premoženjska kriminaliteta. Več je bilo mednarodnih operacij zoper storilce kaznivih dejanj izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva, katerih žrtve so otroci. Učinkovita je bila delovna skupina za preiskovanje krvnih deliktov, ki je poleg starih nerešenih primerov prevzemala in uspešno preiskala druge hude oblike tovrstne kriminalitete. Kadrovsko so se okrepili oddelki za računalniško preiskovanje v PU Maribor, Celje, Ljubljana in Koper ter NPU, ustanovljena sta bila nova oddelka v PU Kranj in Novo mesto (MNZ, Policija, 2015: 23).

Slovenska policija je sodelovala v mednarodni akciji Interpola Turn Back Crime – Preprečimo kriminal za osvoboditev ljudi pred nevarnostjo ponarejenih in piratskih izdelkov ter o gospodarski škodi, ki jo povzroča tovrstna kriminaliteta. O nevarnostih trgovine z ljudmi so predstavniki policije razpravljali na okroglih mizah in ob različnih dogodkih v organizaciji slovenskih univerz, nevladnih organizacij in sindikatov. Vzpostavilo se je vzajemno sodelovanje med policijo in gospodarstvom za preprečevanje zlorab predhodnih sestavin za nezakonito proizvodnjo prepovedanih drog. Pripravljen je bil ponatis preventivne zloženke za področje premoženjskih kaznivih dejanj, sedaj tudi v angleškem jeziku. Vsebinsko je bila prenovljena tudi brošura Ko postanem žrtev kaznivega dejanja (MNZ, Policija, 2015: 46).

Ministrstvu za pravosodje je policija poslala predloga za spremembo Zakona o kazenskem postopku [ZKP] in spremembo Kazenskega zakonika, s katero se spreminja način pregona pri določenih t. i. bagatelnih kaznivih dejanjih. Za uveljavitev upravno administrativnih ukrepov, povezanih z bojem proti terorizmu, je dala pobudo za spremembo in dopolnitve Zakona o potnih listinah in zakona o osebni izkaznici. Sodelovala je pri pripravi sprememb Zakona o elektronskih komunikacijah [ZEKom-1B]. Z Združenjem bank Slovenije je bil podpisan protokol o sodelovanju pri sumih zlorab v elektronskem bančništvu (MNZ, Policija, 2015: 21).

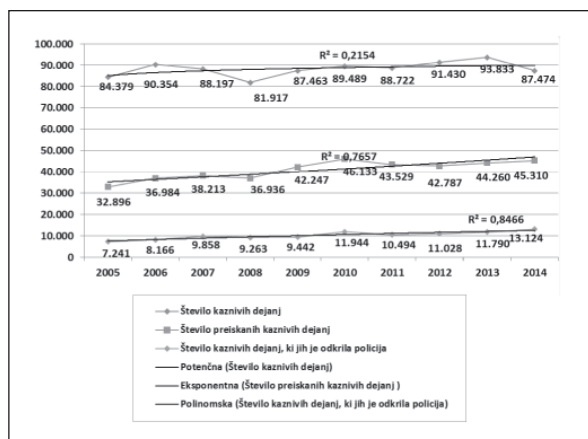
3 Odkrivanje in preiskovanje kriminalitete

V letu 2014 je policija poslala državnemu tožilstvu kazenske ovadbe ali poročila v dopolnitev kazenskih ovadb po devetem odstavku 148. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, 2012, 2013, 2014) za 87.474 (93.833) kaznivih dejanj, storjenih v tem in prejšnjih letih (v nadaljevanju: kazniva dejanja), kar je za 6,8 % manj kot leta 2013. Kljub manjšemu številu kaznivih dejanj je bilo po oceni policije z njimi povzročene za 755,3 (376,5) milijona evrov škode ali za 100,6 % več. Povečala se je predvsem škoda, povzročena s kaznivimi dejanji gospodarske kriminalitete, kar je posledica usmerjenosti policije v preiskovanje težjih oblik kaznivih dejanj, ki generirajo večjo premoženjsko korist oziroma škodo.

Pri odkrivanju in preiskovanju kriminalitete je bila policija uspešnejša kot leta 2013. Delež kaznivih dejanj, odkritih z lastno dejavnostjo, se je povečal z 12,6 % na 15,0 % ali za 2,4 odstotne točke, delež preiskanih kaznivih dejanj pa s 47,2 % na 51,8 % ali za 4,6 odstotne točke (MNZ, Policija, 2015: 25).

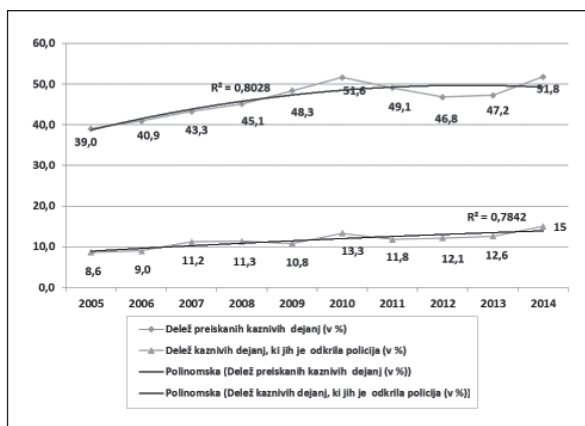
Tabela 1: Kazniva dejanja, preiskana kazniva dejanja in kazniva dejanja, ki jih je odkrila policija 2005–2014 (Vir: Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2014; MNZ, Policija, 2015)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Število kaznivih dejanj	84.379	90.354	88.197	81.917	87.463	89.489	88.722	91.430	93.833	87.474
Število preiskanih kaznivih dejanj	32.896	36.984	38.213	36.936	42.247	46.133	43.529	42.787	44.260	45.310
Delež preiskanih kaznivih dejanj [v %]	39,0	40,9	43,3	45,1	48,3	51,6	49,1	46,8	47,2	51,8
Število kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija	7.241	8.166	9.858	9.263	9.442	11.944	10.494	11.028	11.790	13.124
Delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija [v %]	8,6	9,0	11,2	11,3	10,8	13,3	11,8	12,1	12,6	15,0

Graf 1: Trendi kaznivih dejanj, preiskanih kaznivih dejanj in kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Iz grafa 1 je razvidno, da sta število kaznivih dejanj in tudi število preiskanih kaznivih dejanj v desetletnem obdobju nihala, medtem ko se je linearno povečevalo število kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija. To kaže na intenzivno operativno delo policije.

Graf 2: Trend preiskanosti in lastne dejavnosti 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2015)

PU Ljubljana je obravnavala 48,4 % (48,9 %) vseh kaznivih dejanj (tabela 2), PU Maribor pa 12,9 % (13,3 %). Najmanj jih je obravnavala PU Nova Gorica, in sicer 3,3 % (2,7 %), čeprav se je v primerjavi z 2013 njihovo število na območju te policijske uprave najbolj povečalo, in sicer za 14,8 %. Najbolj, za 18,4 %, je število kaznivih dejanj upadlo na območju PU Novo mesto.

Tabela 2: Kazniva dejanja po enotah 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 72)

Enota	Število kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Število preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)		Število kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija		Delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija (v %)	
	2013	2014		2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
PU Celje	9.743	9.411	-3,4	5.333	5.543	54,7	58,9	1.299	1.816	13,3	19,3
PU Koper	5.543	6.110	10,2	2.484	3.635	44,8	59,5	765	1.687	13,8	27,6
PU Kranj	7.233	6.062	-16,2	3.764	3.377	52,0	55,7	748	1.210	10,3	20,0
PU Ljubljana	45.912	42.305	-7,9	18.953	19.489	41,3	46,1	4.163	3.649	9,1	8,6
PU Maribor	12.486	11.303	-9,5	6.444	5.945	51,6	52,6	2.365	2.004	18,9	17,7
PU M. Sobota	2.842	3.166	11,4	1.827	2.184	64,3	69,0	613	737	21,6	23,3
PU N. Gorica	2.523	2.897	14,8	1.195	1.348	47,4	46,5	222	394	8,8	13,6
PU N. mesto	7.439	6.069	-18,4	4.151	3.653	55,8	60,2	1.568	1.518	21,1	25,0
GPU	112	151	34,8	109	136	97,3	90,1	46	109	41,1	72,2
Skupaj	93.833	87.474	-6,8	44.260	45.310	47,2	51,8	11.789	13.124	12,6	15,0

V obdobju 2005–2014 sta leta 2014 delež preiskanih kaznivih dejanj in tudi delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija, najvišja (graf 2). V primerjavi z letom 2005 je preiskanost višja za 12,8 odstotne točke, delež kaznivih dejanj, ki jih je policija odkrila za lastno dejavnostjo, pa za 6,4 odstotne točke.

GPU je obravnavala 151 (112) kaznivih dejanj, od tega NPU 139 (103). NPU ima 94,2 % (100,0 %) preiskanost. Škoda, povzročena s kaznivimi dejanji, za katere je NPU vložil kazenske ovadbe ali poročila v dopolnitev kazenskih ovadb, je bila ocenjena na 140,6 (59,5) milijona evrov (tabela 3).

Zapisi

Povečanje premoženjske škode je posledica zlasti obravnavanih gospodarskih kaznivih dejanj, storjenih v škodo bančnega sektorja. NPU je ovadil za 38,0 % več fizičnih oseb.

so prevladovali slovenski državljani, za 0,8 odstotne točke pa se je zmanjšal delež ovadenih državljanov drugih držav. Zmanjšal se je delež starejših ovadenih oseb 0,6 odstotne toč-

Tabela 3: Kazniva dejanja, za katera je NPU vložil kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 72)

Vrsta kriminalitete	Število kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Število preiskanih kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Število ovadenih osumljencev		Škoda (v 1.000 EUR)	
	2013	2014		2013	2014		2013	2014	2013	2014
Celotna	103	139	35,0	103	131	27,2	237	327	59.497	140.583
splošna	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
gospodarska	103	139	35,0	103	131	27,2	237	327	59.497	140.583
Organizirana	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Mladoletniška	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Korupcijska kazniva dejanja										
tipična	10	21	–	10	21	–	35	30	11,0	350
z elementi korupcije	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Kazenske ovadbe ali poročila v njihovo dopolnitev so policisti vložili zoper 18.192 (18.309) ali za 0,6 % manj oseb (tabela 4). Še vedno so prevladovali moški, zmanjšal se je delež ovadenih žensk: za 0,3 odstotne točke. Med ovadenimi

ke. Ovadenih je bilo 1.135 (1.011) ali za 12,3 % več pravnih oseb, kar potrjuje okrepljeno delo policije na področju gospodarske in korupcijske kriminalitete.

Tabela 4: Struktura ovadenih oseb 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 75)

Struktura	2013		2014		Porast/upad (v %)
	število oseb	delež (v %)	število oseb	delež (v %)	
Spol	18.309	100,0	18.192	100,0	-0,6
moški	14.500	79,2	14.463	79,5	-0,3
ženski	3.809	20,8	3.729	20,5	-2,1
Starost	18.309	100,0	18.192	100,0	-0,6
14 do 17 let	1.083	5,9	1.044	5,7	-3,6
18 do 20 let	1.191	6,5	1.083	6,0	-9,1
21 do 30 let	4.314	23,6	4.330	23,8	0,4
31 do 40 let	4.708	25,7	4.865	26,7	3,3
41 do 50 let	3.468	18,9	3.443	18,9	-0,7
51 let in več	3.519	19,2	3.391	18,6	-3,6
neznano	26	0,1	36	0,2	38,5
Državljanstvo	18.309	100,0	18.192	100,0	-0,6
Slovenija	15.376	84,0	15.211	83,6	-1,1
države EU	1.112	6,1	1.320	7,3	18,7
druge države	1.821	9,9	1.661	9,1	-8,8
Celotna kriminaliteta	18.309	100,0	18.192	100,0	-0,6
splošna	15.373	84,0	14.747	81,1	-4,1
gospodarska	2.936	16,0	3.445	18,9	17,3

Tabela 4: nadaljevanje

Struktura	2013		2014		Porast/upad (v %)
	število oseb	delež (v %)	število oseb	delež (v %)	
Organizirana	229	1,3	260	1,4	13,5
Mladoletniška	1.356	7,4	1.280	7,0	-5,6
Pravne osebe	1.011	100,0	1.135	100,0	12,3

S kaznivimi dejanji je bilo oškodovanih 43.029 (48.011) ali za 10,4 % manj fizičnih (tabela 5) in 8.876 (9.875) ali za 10,1 % manj pravnih oseb (MNZ, Policija, 2015: 25). Razmerja se niso podrla: pri ovadenih osebah je bilo razmerje med moškimi in ženskami 4:1, pri oškodovancih kaznivih dejanj pa 3:2. Tako kot leta 2013 so tudi v letu 2014 med najpogostejše ovadenimi prevladovale osebe, stare od 31 do 40 let, med oškodovanimi pa stare več kot 51 let.

cijskem omrežju (prvi odstavek 149.b člena ZKP, 2012, 2013, 2013) zoper 477 (628) oseb in 794 (765) za izvedbo drugih preiskovalnih ukrepov zoper 293 (296) oseb. Policija je v poročilu pojasnila, da je »zmanjšanje števila odredb za pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju in oseb, zoper katere je bil ukrep odrejen, posledica odločitve Ustavnega sodišča, ki je v postopku za oceno ustavnosti na pobudo Informacijskega pooblaščenca julija 2014

Tabela 5: Struktura oškodovanih oseb 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 75)

Struktura	2013		2014		Porast/upad (v %)
	število oseb	delež (v %)	število oseb	delež (v %)	
Spol	48.011	100,0	43.029	100,0	-10,4
moški	28.569	59,5	25.418	59,1	-11,0
ženski	19.442	40,5	17.611	40,9	-9,4
Starost	48.011	100,0	43.029	100,0	-10,4
0 do 17 let	2.504	5,2	2.383	5,5	-4,8
18 do 20 let	1.605	3,3	1.533	3,6	-4,5
21 do 30 let	7.894	16,4	7.175	16,7	-9,1
31 do 40 let	10.268	21,4	9.216	21,4	-10,2
41 do 50 let	9.500	19,8	8.671	20,2	-8,7
51 let in več	15.695	32,7	14.036	32,6	-10,6
neznano	545	1,1	15	0	-97,2
Državljanstvo	48.011	100,0	43.029	100,0	-10,4
Slovenija	43.221	90,0	39.435	91,6	-8,8
države EU	2.122	4,4	1.281	3,0	-39,6
druge države	2.668	5,6	2.313	5,4	-13,3
Celotna kriminaliteta	48.011	100,0	43.029	100,0	-10,4
splošna	43.358	90,3	38.149	88,7	-12,0
gospodarska	4.653	9,7	4.880	11,3	4,9
Organizirana	33	0,1	27	0,1	-18,2
Mladoletniška	874	1,8	793	1,8	-9,3
Pravne osebe	9.875	100,0	8.876	100,0	-10,1

Policija je pridobila odredbe za izvedbo 1.441 (1.791) prikritih preiskovalnih ukrepov (tabela 6), od tega 647 (1.026) za pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunika-

odločilo, da se razveljavi celotno trinajsto poglavje ZEKom-1, ki je opredeljevalo hrambo prometnih podatkov v elektronskih komunikacijskih omrežjih« (MNZ, Policija, 2015: 29).

Tabela 6: Preiskovalna dejanja in drugi ukrepi pri preiskovanju kaznivih dejanj 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 83)

Preiskovalna dejanja in drugi ukrepi pri preiskovanju	2013	2014	Porast/upad (v %)
Število ogledov kraja kaznivega dejanja	21.889	18.602	-15,0
Število hišnih preiskav	1.857	1.983	6,8
Število osebnih preiskav	167	202	21,0
Število zasegov predmetov	14.050	14.119	0,5
Število policijskih zaslišanj	600	706	17,7
Število pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju	1.026	647	36,9
Število drugih prikritih preiskovalnih ukrepov	765	794	3,8
Število oseb, zoper katere je bila odrejena pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju	628	477	-24,0
Število oseb, zoper katere so bili odrejeni drugi prikriti preiskovalni ukrepi	296	293	-1,0

Informacije, pridobljene z anonimnimi e-prijavami, so za policijo koristne tudi pri reševanju drugih primerov. »Med prejetimi anonimnimi e-prijavami je bilo 589 (367)² uporabnih [navedeni so bili konkretni inkriminirajoči dogodki in podatki, ki so omogočili nadaljnjo preiskavo], od tega 110 (106) o korupciji, 91 (84) o nasilju v družini, 181 (16) o trgovini z ljudmi, 55 (31) o pogrešanih in iskanih osebah ter 152 (130) o prepovedanih drogah.« (MNZ, Policija, 2015: 29)

4 Delo po posameznih področjih kriminalitete

Slovenska policija deli kriminaliteto na splošno in gospodarsko. Organizirano kriminaliteto sestavljajo kazniva dejanja splošne in gospodarske kriminalitete, ki so po ugotovitvah policistov posledica organiziranega kriminalnega delovanja. Mladoletniška kriminaliteta obsega predvsem kazniva dejanja splošne kriminalitete, za katera so ovadene osebe, stare od 14

do 17 let. Posebej se prikazuje t. i. posebne oblike kriminalitete, ki so statistično sicer zajete pri splošni ali gospodarski kriminaliteti (Ferme in Kebe, 2012; Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011, 2013; Lukan, 2009; Lukan in Kolenc, 2010).

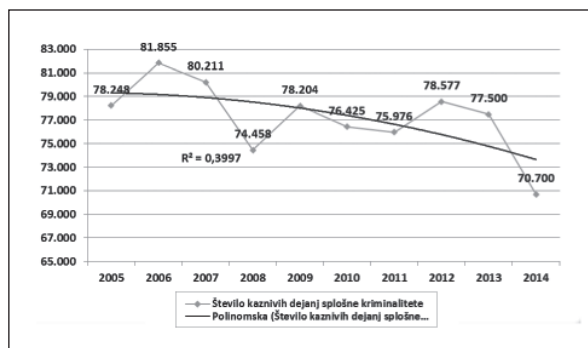
4.1 Splošna kriminaliteta

Obravnanih je bilo 70.700 (77.500) kaznivih dejanj splošne kriminalitete (tabela 7) ali za 8,8 % manj kot 2013, preiskanih je bilo 42,9 % (39,1 %), je bilo zapisano v poročilo (MNZ, Policija, 2015: 25). Iz grafa 3 je mogoče razbrati, da je število kaznivih dejanj v letu 2014 najnižje v desetletnem obdobju, saj je za kar 9,0 % nižje kot leta 2005 (78.248), kar je posledica različnih dejavnikov, med drugim tudi spremenjenega načina evidentiranja t. i. bagatelne kriminalitete.

Tabela 7: Vrsta kriminalitete 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015).

Kriminaliteta	Število kaznivih dejanj									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celotna	84.379	90.354	88.197	81.917	87.463	89.489	88.722	91.430	93.833	87.474
splošna	78.248	81.855	80.211	74.458	78.204	76.425	75.976	78.577	77.500	70.700
gospodarska	6.131	8.499	7.986	7.459	9.259	13.064	12.746	12.853	16.333	16.774
Organizirana	397	499	293	359	413	352	318	524	483	382
Mladoletniška	2.847	2.527	2.596	2.352	2.316	2.150	2.007	1.827	2.026	1.909

² Podatki GPU UKP, sistem anonimne e-prijave na spletni strani policije, pridobljeni 13. 2. 2015.

Graf 3: Trend splošne kriminalitete 2005–2014
(Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Kaznivih dejanj zoper življenje in telo je bilo 1.777 (1.984) ali za 10,4 % manj (tabela 8), preiskanih pa 90,7 % (89,3 %). Število dokončanih ubojev je bilo 5 (6), dokončanih umorov pa 11 (6). Povečalo se je število kaznivih dejanj hude telesne poškodbe za 4,8 %, lahke telesne poškodbe pa so se zmanjšale za 12,0 %. Posebna delovna skupina za preiskovanje najhujših oblik umora in primerov pogrješanih oseb, pri katerih obstajajo razlogi za sum kaznivega dejanja, je v 2014 sodelovala pri izdelavi priročnika za preiskavo hujših kaznivih dejanj. Sodelovala je tudi pri preiskavah 3 umorov, ugrabitve s povzročitvijo posebno hude telesne poškodbe s smrtnim izidom in povzročitve splošne nevarnosti s poskusom uboja, ki so se končale z vloženi kazenskimi ovadbami (MNZ, Policija, 2015: 26).

Tabela 8: Kazniva dejanja zoper življenje in telo 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 76)

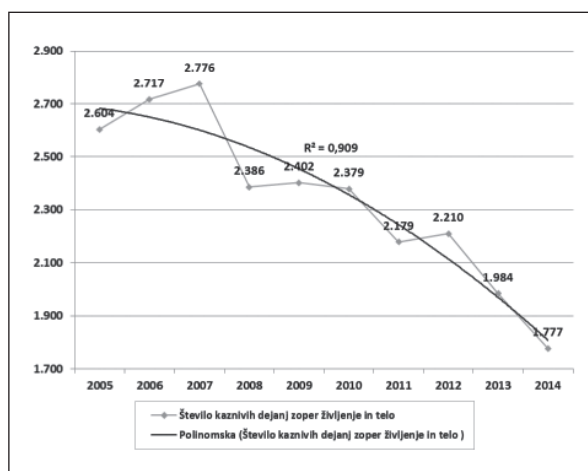
Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)	
	2013	2014		2013	2014	2013	2014
Uboj – skupaj	25	18	...	25	18	100,0	100,0
dokončan	6	5	...	6	5	100,0	100,0
poskus	19	13	...	19	13	100,0	100,0
Umor – skupaj	15	15	...	15	15	100,0	100,0
dokončan	6	11	...	6	11	100,0	100,0
poskus	9	4	...	9	4	100,0	100,0
Posebno huda telesna poškodba	6	7	...	6	7	100,0	100,0
Huda telesna poškodba	166	174	4,8	139	147	83,7	84,5
Lahka telesna poškodba	1.677	1.476	-12,0	1.492	1.337	89,0	90,6
Druga kazniva dejanja	95	87	-8,4	95	87	100,0	100,0
Skupaj	1.984	1.777	-10,4	1.772	1.611	89,3	90,7

Tabela 9: Kazniva dejanja zoper življenje in telo 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Uboj – skupaj	58	69	39	25	35	26	32	25	25	18
dokončan	18	10	21	6	4	2	4	4	6	5
poskus	40	59	18	19	31	24	28	21	19	13
Umor – skupaj	8	7	8	5	16	15	18	19	15	15
Dokončan	2	2	3	5	9	8	12	10	6	11
Poskus	6	5	5	–	7	7	6	9	9	4
Posebno huda telesna poškodba	14	21	19	21	8	10	11	8	6	7
Huda telesna poškodba	304	245	260	187	204	206	176	207	166	174
Lahka telesna poškodba	1.986	2.165	2.203	1.927	1.965	1.966	1.787	1.817	1.677	1.476
Druga kazniva dejanja	234	210	247	221	174	156	155	134	95	87
Skupaj	2.604	2.717	2.776	2.386	2.402	2.379	2.179	2.210	1.984	1.777

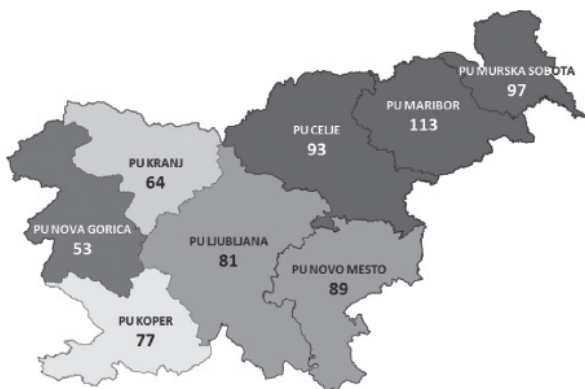

Iz grafa 4 je jasno razviden padajoč trend števila kaznivih dejanj zoper življenje in telo, in sicer se je od 2005 do 2014 njihovo število zmanjšalo za 36,0 %. Zmanjšalo se je predvsem število ubojev ter hudih in lahkih telesnih poškodb, za katere je policija vložila kazensko ovadbo ali poročilo v njeno dopolnitev. Policija je obravnavala 86 kaznivih dejanj zoper življenje in telo na 100.000 prebivalcev, največ na Policijski upravi Maribor (113), najmanj pa na Policijski upravi Nova Gorica (53) – slika 1.

Graf 4: Trend kaznivih dejanj zoper življenje in telo 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost je bilo 296 (378) ali za 21,7 % manj (tabela 10), preiskanih je bilo 87,8 % (88,1 %). Najbolj, za 34,5 %, se je zmanjšalo število kazni-

Slika 1: Kazniva dejanja zoper življenje in telo na 100.000 prebivalcev po policijskih upravah (Vir: MNZ, Policija, 2015: 14)

vih dejanj spolnih napadov na osebo, mlajšo od 15 let zaradi spremembe 173. člena KZ-1, v katerem ni več inkriminirano spolno občevanje med vrstniki primerljive duševne zrelosti. Obravnava klasičnih oblik spolnih zlorab otrok zaradi množične dostopnosti elektronskih naprav vse pogosteje sovпада z obravnavno kaznivih dejanj prikazovanja, izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva kaznivega dejanja po 176. členu KZ-1. V obeh vlogah, tako žrtve kot storilca, pogosto nastopajo sovrstniki ali nekdanji partnerji, ki v trenutkih čustvene prizadetosti brez zavedanja o dolgoročnih posledicah za vse vpletene storijo tovrstna kazniva dejanja. Teh je bilo 72 (44), tudi zaradi več zaključenih mednarodnih aktivnosti (MNZ, Policija, 2015: 26).

Tabela 10: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 77)

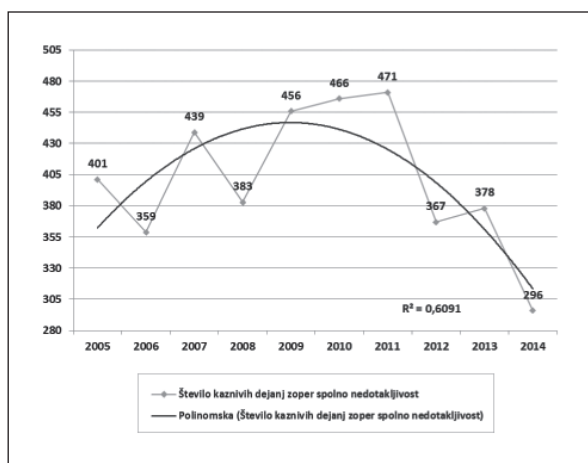
Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Število preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)	
	2013	2014		2013	2014	2013	2014
Posilstvo – skupaj	53	44	-17,0	47	41	88,7	93,2
dokončano	43	40	-7,0	38	38	88,4	95,0
poskus	10	4	-	9	3	90,0	75,0
Spolno nasilje	49	48	-2,0	40	36	81,6	75,0
Kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja	30	3	-	30	3	100,0	100,0
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	168	110	-34,5	149	101	88,7	91,8
Pridobivanje oseb, mlajših od 15 let, za spolne namene	-	1	-	-	-	-	0
Prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva	44	72	63,6	34	62	77,3	86,1
Druga kazniva dejanja	34	18	-47,1	33	17	97,1	94,4
Skupaj	378	296	-21,7	333	260	88,1	87,8

Tabela 11: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Posilstvo – skupaj	58	55	97	57	79	63	55	58	53	44
dokončano	47	48	85	46	66	55	42	53	43	40
poskus	11	7	12	11	13	8	13	5	10	4
Spolno nasilje	65	58	63	60	67	68	39	45	49	48
Kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja	32	18	25	27	16	20	21	21	30	3
Spolni napad na osebo, mlajšo od petnajst let	188	173	203	159	199	244	218	161	168	110
Prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva	36	21	32	56	48	41	114	59	44	72
Druga kazniva dejanja	22	34	19	24	47	30	24	23	34	19
Skupaj	401	359	439	383	456	466	471	367	378	296

V letu 2014 je bilo število kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost najnižje v obdobju 2005–2014 (tabela 11), in že lahko govorimo o padajočem trendu (graf 5).

Graf 5: Trend kaznivih dejanj in kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Policisti so 2014 obravnavali 6.066 (6.135) ali za 1,1 % manj kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo (tabela 12), družino in otroke. Najbolj, za 15,9 %, se je zmanjšalo število kaznivih dejanj zanemarjanja mladoletne osebe in surovo ravnanje. Gre za spremenjeno družbeno dojemanje nesprejemljivosti telesnega kaznovanja otrok. Zmanjšalo se je tudi število kazni-

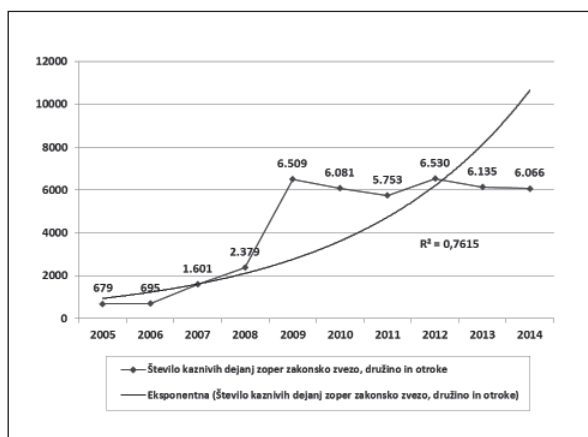
vih dejanj odvzema mladoletne osebe. Število kaznivih dejanj neplačevanja preživnine in nasilja v družini se v primerjavi z letom 2013 ni bistveno spremenilo (MNZ, Policija, 2015: 26).

Tabela 12: Kazniva dejanja zoper zakonsko zvezo, družino in otroke 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 77)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)
	2013	2014	
Odvzem mladoletne osebe	385	369	-4,2
Nasilje v družini	1.592	1.601	0,6
Zanemarjanje mladoletne osebe in surovo ravnanje	624	525	-15,9
Neplačevanje preživnine	3.528	3.566	1,1
Druga kazniva dejanja	6	5	-
Skupaj	6.135	6.066	-1,1

Tabela 13: Kazniva dejanja zoper zakonsko zvezo, družino in otroke 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Odvzem mladoletne osebe	90	115	411	264	293	302	416	372	385	369
Nasilje v družini	–	–	–	120	2.478	2.344	1.917	1.702	1.592	1.601
Zanemarjanje otroka in surovo ravnanje	242	276	257	336	720	694	644	677	624	525
Druga kazniva dejanja	347	304	933	1.659	3.018	2.741	2.776	3.779	3.534	3.571
Skupaj	679	695	1.601	2.379	6.509	6.081	5.753	6.530	6.135	6.066

Graf 6: Trend kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in otroke 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Kaznivih dejanj zoper premoženje je bilo 54.890 (61.767) ali za 11,1 % manj, preiskanih je bilo 28,0 % (25,3 %) ali za 2,7 odstotne točke več (tabela 14). »Če so imele v letu 2013 pri premoženjskih kaznivih dejanjih pomembno vlogo organizirane združbe storilcev, ki so v Slovenijo prihajali z jugovzhodnega Balkana izključno zaradi izvrševanja kaznivih dejanj premoženjske kriminalitete, tega policija v letu 2014 ni zaznala, kar je vplivalo na zmanjšanje števila ropov in vlomov.« (MNZ, Policija, 2015: 26)

Tabela 14: Kazniva dejanja zoper premoženje³ 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 78)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)	
	2013	2014		2013	2014	2013	2014
Poškodovanje tuje stvari	4.621	3.726	-19,4	781	713	16,9	19,1
Tatvina – skupaj	50.152	44.161	-12,4	9.782	9.530	19,4	21,6
vlom	14.946	13.603	-11,5	2.602	2.618	16,9	19,2
drzna tatvina	947	709	-25,3	232	258	24,4	36,4
druge tatvine	33.641	297	-21,2	6.948	6.654	20,4	22,3
Rop	375	68	-10,5	150	110	39,8	37,0
Roparska tatvina	76	1.799	5,1	53	42	69,7	61,8
Zatajitev	1.712	3.567	2,2	773	856	45,2	47,6
Klasična goljufija	3.490	66	4,8	3.146	3.033	90,1	85,0
Požig	63	1.206	19,6	24	12	38,1	18,2
Druge kazniva dejanja	1.278	3.726	-19,4	892	1.078	88,5	89,4
Skupaj	61.767	54.890	-11,1	15.601	15.374	25,3	28,0

V letu 2014 je bilo v primerjavi z letom 2013 manj drznih tatvin, ropov, poškodovanj tujih stvari, drugih tatvin, vlomov, roparskih tatvin, tatvin motornih vozil, več pa zatajitev, požigov in klasičnih goljufij. Kaznivih dejanj, povezanih z motornimi vozili, je bilo za 6,1 % manj kot leta 2013. Število kaznivih dejanj, povezanih zgolj z osebnimi avtomobili, pa se ni bistveno spremenilo. Bilo jih je 782 (785). Število preiskanih kaznivih dejanj za motorna vozila je 19,8 % (16,4 %) oziroma

za osebne avtomobile 20,8 % (16,9 %). »Zmanjšanje števila drznih tatvin je po presoji policije posledica poostrenih nadzorov varnostno obremenjenih območij in poostrenih nadzorov, ki jih je izvajala PU Ljubljana zlasti v centru Ljubljane,« je pojasnjeno v poročilu (MNZ, Policija, 2015: 26).

Delež premoženjske kriminalitete v celotni kriminaliteti se je v primerjavi z letom 2013 zmanjšal za 3,0 odstotne točke,

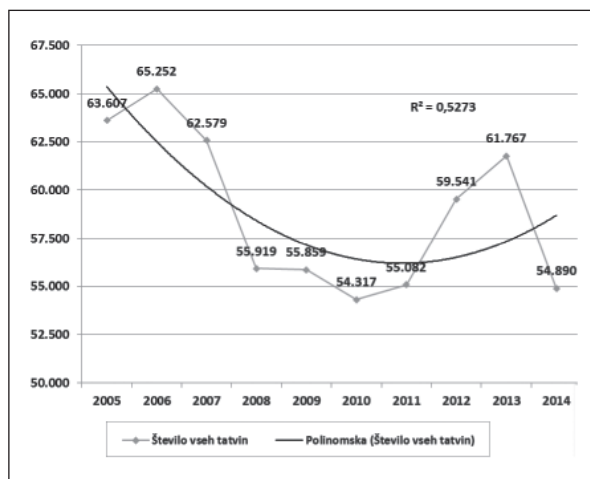
Tabela 15: Kazniva dejanja zoper premoženje 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poškodovanje tuje stvari	6.385	6.844	6.906	5.694	5.306	4.713	4.548	5.110	4.621	3.726
Tatvina – skupaj	50.278	51.300	48.392	43.754	43.482	42.292	44.009	47.548	50.152	44.161
vlom	20.252	18.107	17.891	14.909	15.098	13.085	13.363	13.768	14.946	13.603
drzna tatvina	822	702	657	611	628	588	716	817	947	709
druge tatvine	28.331	31.639	29.005	27.652	27.172	28.090	29.408	32.435	33.641	29.849
Rop	426	521	445	383	479	463	402	390	375	297
Roparska tatvina	91	107	87	106	106	89	81	82	76	68
Zatajitev	1.583	1.631	1.615	1.472	1.479	1.410	1.616	1.764	1.712	1.799
Klasična goljufija	3.136	3.081	3.541	2.982	3.323	3.807	2.894	3.378	3.490	3.567
Požig	85	76	88	59	76	53	49	87	63	66
Druge kazniva dejanja	1.623	1.692	1.505	1.469	1.608	1.490	1.483	1.182	1.278	1.206
Skupaj	63.607	65.252	62.579	55.919	55.859	54.317	55.082	59.541	61.767	54.890

³ Kazniva dejanja zoper premoženje brez istovrstnih kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete.

od 2005 do leta 2014 pa zmanjšal s 75,6 % na 62,8 % ali za 12,8 odstotne točke.

Iz grafa 7 je razvidno, da se je število kaznivih dejanj premoženjske kriminalitete po letih naraščanja ponovno zmanjšalo. Razlog je v zmanjšanju števila tatvin, ki najbolj vplivajo na gibanje premoženjske kriminalitete.

Graf 7: Trend kaznivih dejanj zoper premoženje 2005–2014
(Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

4.2 Mladoletniška kriminaliteta

Delež mladoletniške kriminalitete v celotni obravnavani kriminaliteti je bil 2,2 % (2,2 %). Mladoletniki so bili osumljeni 1.909 (2.026) ali za 5,8 % manj kaznivih dejanj (tabela 16), med katerimi so prevladovala tatvine in velike tatvine (MNZ, Policija, 2015: 26).

V primerjavi z letom 2013 se je povečalo zlasti število kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog ter število kaznivih dejanj omogočanja uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu. »Razlog je v vse večji dostopnosti prepovedanih drog, zlasti prek interneta.« (MNZ, Policija, 2015: 27) Kaznivih dejanj prikazovanja, izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva je bilo 10 (1), »kar je odraz tudi uspešno zaključenih mednarodnih policijskih preiskav« (MNZ, Policija, 2015: 27).

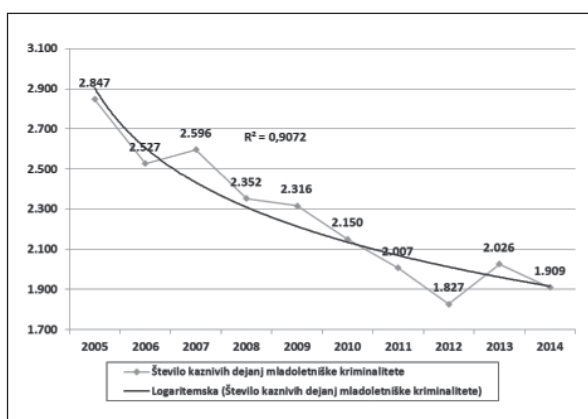
V starostni strukturi je bilo mladoletnikov 5,7 % (5,9 %) od vseh ovadenih oseb. Med oškodovanci kaznivih dejanj je bil delež otrok in mladoletnikov 5,5 % (5,2 %).

Podatki zadnjih deset let kažejo, da se obseg mladoletniške kriminalitete zmanjšuje (graf 8). V zadnjih desetih letih se

Tabela 16: Mladoletniška kriminaliteta 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 79)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj	
	2013	2014
Uboj	1	1
Umor	2	-
Lahka telesna poškodba	98	75
Huda telesna poškodba	10	9
Posilstvo	-	2
Spolno nasilje	3	4
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	16	8
Pridobivanje oseb, mlajših od 15 let, za spolne namene	-	-
Prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva	1	10
Neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	68	101
Omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu	33	40
Tatvina	935	741
Velika tatvina	324	345
Rop	41	22
Goljufija	50	30
Izsiljevanje	36	21
Druga kazniva dejanja	408	500
Skupaj	2.026	1.909

je število kaznivih dejanj, ki so jih bili osumljeni mladoletniki, znižalo za 49,0 %, njihov delež pa se je glede na vsa kazniva dejanja skrčil za 1,7 odstotne točke – s 3,4 % v 2005 na 2,2 % v 2014. Kot ugotavljajo Kolenc et al. (2011, 2013), je eden od vzrokov za zmanjšanje tudi sprememba kazenskega zakonika z uvedbo kaznivih dejanj, ki se preganjajo na predlog oškodovanca. Mladoletniki so najpogosteje storilci prav takih kaznivih dejanj, oškodovanci pa jih iz različnih vzrokov ne prijavijo ali ne predlagajo njihovega pregona.

Graf 8: Trend mladoletniške kriminalitete 2005–2014
(Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

4.3 Gospodarska kriminaliteta in korupcija

S 17,4 % na 19,2 % se je v celotni kriminaliteti povečal delež gospodarske kriminalitete, kar je njen največji delež v zadnjih petih letih. Večji je bil tudi njen obseg, saj je bilo obravnavanih 16.774 (16.333) ali za 2,7 % več kaznivih dejanj. Škoda, ki so jo povzročila gospodarska kazniva dejanja, je bila ocenjena na 672,0 (288,7) milijona evrov, to je za 132,8 % več, prav tako se je povečal njen delež v strukturi škode celotne obravnavane kriminalitete s 76,7 % na 89,0 % ali za 12,3 odstotne točke (tabela 18). Razlogi za to so bili navedeni v tretjem poglavju. Državnemu tožilstvu so bile poslani kazenske ovadbe ali poročila v dopolnitev kazenskih ovadb tudi za 3.793 (2.985) kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete, ki jih je policija obravnavala že v prejšnjih letih, in sicer z ocenjeno povzročeno škodo 205,1 (189,5) milijona evrov. V letu 2014 je preiskovalo kazniva dejanja gospodarske kriminalitete 12 (10) specializiranih preiskovalnih skupin. Policija je sodelovala tudi v 14 (10) finančnih preiskavah (v 12 ustanovljenih finančnih preiskovalnih skupinah, ustanovljenih na podlagi Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (ZOPNI, 2011, 2014)) zoper 64 (48) fizičnih in 53 (54) pravnih oseb, ki jih je odredilo državno tožilstvo na podlagi 10. člena ZOPNI⁴ (MNZ, Policija, 2015: 27).

Tabela 17: Gospodarska kriminaliteta 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 80)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Škoda (v 1.000 EUR)		Porast/ upad (v %)
	2013	2014		2013	2014	
Goljufija	928	272	-70,7	16.933,67	10.979,12	-35,2
Oderuštvo	6	23	-	16,90	236,35	-
Povzročitev stečaja z goljufijo ali nevestnim poslovanjem	6	11	-	86,21	2.337,85	-
Goljufija na škodo Evropske unije	8	24	-	6.414,73	20.740,58	223,3
Uporaba ponarejenega negotovinskega plačilnega sredstva	1.746	1.070	-38,7	384,65	869,48	126,0
Poslovna goljufija	3.792	2.841	-25,1	45.052,21	58.561,32	30,0
Ponareditev ali uničenje poslovnih listin	554	325	-41,3	466,83	227,33	-51,3
Zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti	326	204	-37,4	142.481,53	506.598,61	255,6
Poneverba in neupravičena uporaba tujega premoženja	1.147	1.832	59,7	5.962,98	4.168,45	-30,1
Ponarejanje denarja	1.607	1.364	-15,1	82,01	204,65	149,5
Pranje denarja	96	77	-19,8	8.375,30	418,06	-95,0
Zloraba negotovinskega plačilnega sredstva	62	13	-79,0	124,53	18,94	-84,8
Davčna zatajitev	138	84	-39,1	13.781,36	14.329,13	4,0
Druga kazniva dejanja	5.917	8.634	45,9	48.496,57	52.331,54	7,9
Skupaj	16.333	16.774	2,7	288.659,48	672.021,41	132,8

⁴ Podatki GPU UKP SGK, pridobljeni 13. 2. 2015.

Najbolj, za 59,7 % se je povečalo število kaznivih dejanj poneverbe in neupravičene uporabe tujega premoženja, saj je policija obravnavala več primerov, ki so vključevala večje število tovrstnih kaznivih dejanj. Zaradi manj prijav oškodovancev se je število kaznivih dejanj goljufij zmanjšalo za 70,7 %, poslovnih goljufij pa za 25,1 %. Kaznivih dejanj ponareditve ali uničenja poslovnih listin je bilo manj za 41,3 %. Zmanjšanje števila kaznivih dejanj davčnih zatajitev za 39,1 % je posledica spremembe zakonodaje, ki je zvišala cenzus za inkriminacijo. Za 38,7 % se je zmanjšalo število kaznivih dejanj uporabe ponarejenega negotovinskega plačilnega sredstva, »ker je bilo v letu 2013 preiskanih večje število kaznivih dejanj, storjenih v preteklih letih, pripomogla pa je tudi kakovostnejša zaščita bankomatov«. Kaznivih dejanj zlorabe negotovinskega plačilnega sredstva je bilo le še 13 (62), saj je v obtoku vedno manj čekov. Med drugimi gospodarskimi kaznivimi dejanji je bilo največ kaznivih dejanj, povezanih s kršitvami temeljnih pravic delavcev, in sicer 5.671 (3.138) ali za 80,7 % več⁵ (MNZ, Policija, 2015: 27).

Policija je v letu 2014 dala velik poudarek izvajanju finančnih preiskav, katerih namen je bilo iskanje, identifikacija, sledenje in zavarovanje, njihov cilj pa odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji, čemur je sledilo povečanje števila ukrepov na tem področju.

Policija je opravila finančne preiskave v 315 (276)⁶ ali za 14,1 % več zadevah, in sicer zoper 504 (513) fizičnih in 173 (206) pravnih oseb. V finančnih preiskavah se je preverjalo 198,5 (171,2) milijonov evrov (domnevno) protipravno pridobljene premoženjske koristi. Po opravljenih finančnih preiskavah v predkazenskem postopku je policija skladno z določili 502. člena ZKP na pristojna državna tožilstva vložila 150 (150) pobud začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi v zadevah, v katerih je bila ugotovljena korist v višini 119,3 (131,3) milijona evrov zoper 191 (246) fizičnih in 87 (201) pravnih oseb. V vseh preostalih primerih, ko na podlagi opravljenih finančnih preiskav niso bili ugotovljeni vsi znaki iz 502. člena ZKP, je policija sestavila 193 (139) poročil.

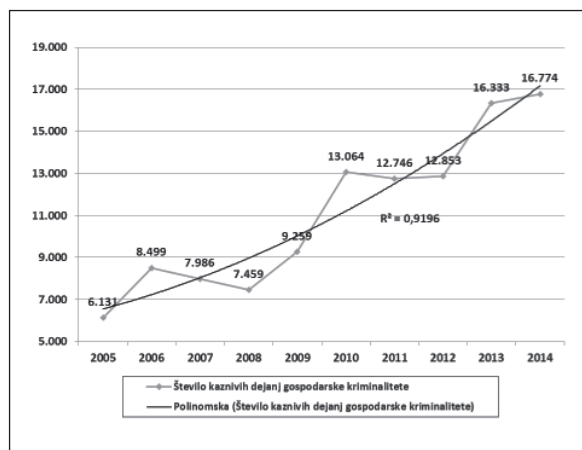
Na podlagi Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja je policija obravnavala 4.647 (4.711)⁷ ali za 1,4 %

⁵ Podatki iz STAI, preglednica KDPL017 – gospodarska kriminaliteta, pridobljeni 9. 2. 2015.

⁶ Podatki GPU UKP, ki temeljijo na podatkih PU in NPU, pridobljeni v obdobju 1. 7. 2014–1. 2. 2015.

⁷ Podatek se razlikuje od podatka, navedenega v letnem poročilu 2013. Prišlo je do sprememb pri evidentiranju kaznivih dejanj, v povezavi s kazensko odgovornostjo pravnih oseb. Samostojni podjetnik [s. p.] se v evidenco kaznivih dejanj vnaša kot fizična in ne pravna oseba.

manj kaznivih dejanj. Za kazniva dejanja gospodarske kriminalitete je bilo ovadenih 1.135 (1.011) ali za 12,3 % več pravnih oseb in 3.445 (2.936) ali za 17,3 % več fizičnih oseb (MNZ, Policija, 2015: 28).

Graf 9: Trend gospodarske kriminalitete 2005–2014
(Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

»Gospodarska kriminaliteta je posebno poglavje kriminalnih dejavnosti storilcev, ki posega v same temelje demokratične družbe, ruši in destabilizira njene osnovne gospodarske, finančne in socialne komponente ter na raven posameznikove percepcije vnaša prepričanje o nedelovanju družbenih in državnih nadzornih institucij, kar slabi njegovo splošno doživljanje varnosti ter dejansko ogroža varnost in neodvisnost celotne družbe« (Resolucija o preprečevanju in zatiranju kriminalitete, 2012: 3). V desetih letih od 2005 do 2014 se je število kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete povečalo za 137,5 % (graf 10), njen delež v celotni kriminaliteti pa se je povečal s 7,2 % v 2005 na 19,2 % v letu 2014 ali za 12,0 odstotne točke.

Policija je vložila kazenske ovadbe ali poročila v njihovo dopolnitev za 63 (41) tipičnih *korupcijskih kaznivih dejanj*, pri čemer je ovadila 75 (72) oseb. »Porast števila tovrstnih kaznivih dejanj je posledica več zaključenih dlje trajajočih obsežnejših kriminalističnih preiskav in usmerjenosti policijskega dela na področja z zaznamimi največjimi korupcijskimi tveganji,« je bilo zapisano v poročilu (MNZ, Policija, 2015: 28).

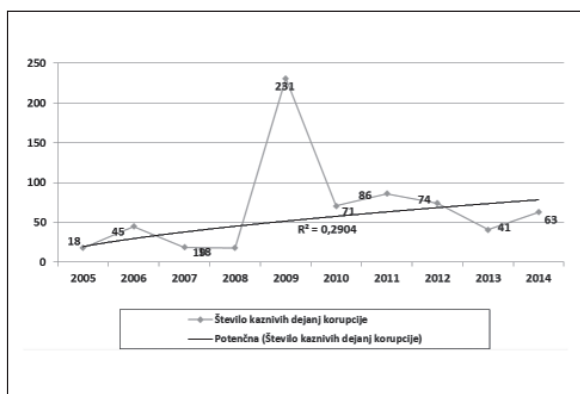
Tabela 18: Korupcijska kazniva dejanja 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 80)

Korupcijska kazniva dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število ovdanih osumljencev		Porast/ upad (v %)
	2013	2014		2013	2014	
Kršitev proste odločitve volivcev	1	1	–	1	01	–
Sprejemanje podkupnin pri volitvah	–	–	–	–	–	–
Nedovoljeno sprejemanje daril	6	21	–	7	25	–
Nedovoljeno dajanje daril	6	22	–	30	28	-6,7
Jemanje podkupnine	5	4	–	5	7	–
Dajanje podkupnine	10	8	–	14	8	–
Sprejemanje koristi za nezakonito posredovanje	9	6	–	10	6	–
Dajanje daril za nezakonito posredovanje	4	1	–	5	1	–
Skupaj	41	63	53,7	72	75	4,2
Kazniva dejanja z elementi korupcije [vsaj ena kriminalistična označba 244K ali 261K]	26	30	15,4	60	42	-30,0

Obravnavanih je bilo še 30 (26) kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete (tabela 18), ki so vsebovala elemente korupcije.⁸ Poleg tega so bila državnemu tožilstvu poslana poročila v dopolnitev kazenskih ovadb za 14 (45) tipičnih korupcijskih kaznivih dejanj in 7 (22) kaznivih dejanj z elementi korupcije, statistično prikazanih v prejšnjih letih in katerih preiskovanje se je nadaljevalo v letu 2014 (MNZ, Policija, 2015: 28).

Statistični podatki zadnjih deset let kažejo na izrazit odmik v letu 2009, ko je bilo 231 korupcijskih kaznivih dejanj posledica razkritja serije korupcijskih kaznivih dejanj in dokončanja nekaterih kriminalističnih preiskav, ki so potekale že dlje časa (MNZ, Policija, 2010). V naslednjih petih letih je policija obravnavala v povprečju tretjino teh kaznivih dejanj (graf 10).

Korupcija je ogromno temno polje, zato statistični podatki policije ne odražajo družbenih razmer, ampak bolj pripravljenost posameznikov in ustanov za prijavljanje teh kaznivih dejanj, predvsem pa zmožnost policije, da zbere dovolj dokazov za kazensko ovadbo (Kolenc et al., 2011, 2013; Lukan, 2008, 2009; Lukan in Kolenc, 2010).

Graf 10: Trend korupcijskih kaznivih dejanj 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

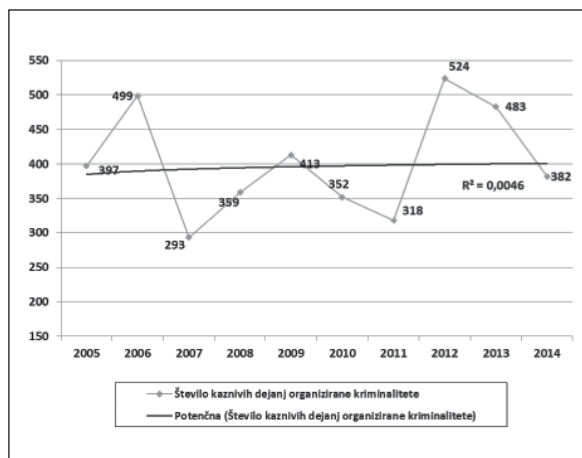
⁸ To pomeni, da je policija kazniva dejanja začela preiskovati kot korupcijska kazniva dejanja, po opravljenem predkazenskem postopku pa je vložila kazenske ovadbe za kazniva dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic ter zlorabe položaja ali zupanja pri gospodarski dejavnosti.

4.4 Organizirana kriminaliteta⁹

Dejavnost policije na področju organizirane kriminalitete je bila usmerjena predvsem v odkrivanje kriminalnih združb, ki so po t. i. balkanski poti tihotapile ljudi, prepovedane droge, orožje in eksploziv. Obravnavanih je bilo 382 (483) ali za 20,9 % manj kaznivih dejanj, ki so bila posledica organizirane kriminalne dejavnosti (tabela 19). Zmanjšanje tovrstnih kaznivih dejanj je posledica kompleksnejših preiskav, zaradi katerih je bilo ovađenih 260 (229) ali za 13,5 % več oseb.

Kaznivih dejanj ponarejanja denarja je bilo 25 (4). Policija je preiskovala 2 organizirani kriminalni združbi, ki sta se ukvarjali z unovčevanjem ponarejenih bankovcev. Najbolj, za 26,8 %, se je zmanjšalo število kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog. Na področju prepovedanih drog je policija sicer obravnavala nekaj več osumlencev, vendar pa kriteriji za organizirano kriminaliteto niso bili izpolnjeni (MNZ, Policija, 2015: 28).

Graf 11: Trend organizirane kriminalitete 2005–2014
(Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Tabela 19: Organizirana kriminaliteta 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 81)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj	
	2013	2014
Uboj	–	1
Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države	28	32
Ponarejanje denarja	4	25
Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksplozivov	3	10
Zloraba prostitucije	3	1
Neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	373	273
Omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu	1	4
Tatvina	–	3
Velika tatvina	20	6
Rop	6	2
Goljufija	13	1
Izsiljevanje	4	4
Druga kazniva dejanja	28	20
Skupaj	483	382

⁹ Za opredelitev organizirane kriminalne dejavnosti morajo biti izpolnjeni štirje obvezni in še najmanj dva od sedmih variabilnih (izbirnih) kriterijev. Obvezni kriteriji so obstoj skupine vsaj treh ljudi, delovanje v daljšem obdobju, pridobivanje premoženjske koristi in/ali družbene moči ter izvrševanje uradno pregonljivih kaznivih dejanj. Izbirni kriteriji so uporaba nasilja in/ali korupcije,

delovanje na mednarodni ravni, sodelovanje pri pranju denarja, notranja pravila ravnanja ter delitev vlog in nalog med člani skupine, podjetniško delovanje ter vplivanje na medije, gospodarstvo, državno upravo in/ali politiko (Annual European Union organised crime situation report (6204/1/97 (ENFOPOL 35 REV 2) DG H II) v Resoluciji o preprečevanju in zatiranju kriminalitete, 2006).

Podatki o organizirani kriminaliteti za obdobje 2005–2014 kažejo, da so policisti povprečno obravnavali 386 tovrstnih kaznivih dejanj. Njihovo število se je od 2005 do 2014 zmanjšalo za 3,4 odstotne točke, delež organizirane kriminalite v celotni kriminaliteti pa je ostal nizek.

vile v Sloveniji – predvsem sintetičnih kanabinoidov¹¹ (MNZ, Policija, 2015: 28).

V zadnjem desetletju je policija povprečno obravnavala 1.800 kaznivih dejanj zlorabe prepovedanih drog na leto. Njihovo število se je od 2005 do 2014 povečalo za 49,6 % (graf 13).

Tabela 20: Zloraba prepovedanih drog 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 81)

Kazniva dejanja zlorabe prepovedanih drog	Število kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Število ovadenih osumljencev		Porast/upad (v %)
	2013	2014		2013	2014	
Nepravilna proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	1.712	1.662	-2,9	1.865	1.903	2,0
Omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu	171	195	14,0	159	186	17,0
Skupaj	1.883	1.857	-1,4	2.024	2.089	3,2

Kriminalistična obveščevalna dejavnost je bila tesno vpeta v procese preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja organizirane kriminalitete in njenih drugih hudih oblik. Rezultati in ugotovitve operativnih analiz so prispevali k učinkovitejšemu usmerjanju preiskav ter ob sodelovanju s tujimi in mednarodnimi varnostnimi organi k uspešnemu razkritju nekaterih mednarodnih kriminalnih združb. K temu je prispevala tudi mreža informatorjev, ki je bila usmerjena predvsem v preiskovanje hujših oblik gospodarske in organizirane kriminalitete. (MNZ, Policija, 2015: 50).

4.5 Posebne oblike kriminalitete

Število kaznivih dejanj zlorabe prepovedanih drog se je zmanjšalo za 1,4 %, medtem ko se je število ovadenih osumljencev povečalo za 3,2 %, in sicer z 2.024 na 2.089 (tabela 20). Odkritih je bilo 118 (70) prirejenih prostorov za gojenje konoplje v umetno ustvarjenih pogojih, v katerih je bilo zaseženih 9.223 (9.324)¹⁰ rastlin konoplje. Več odkritih prirejenih prostorov je posledica preiskave kriminalne združbe, ki so prek interneta prodajale pripomočke za gojenje konoplje, v okviru katere je bilo odkritih 41 prostorov. Na območjih policijskih uprav so se izvajali poostreni nadzori kriminalnih žarišč oziroma varnostno obremenjenih območij, med drugim v okolici izobraževalnih ustanov. Policijske postaje so samostojno izvedle 1.624 (1.447) poostrenih nadzorov, v sodelovanju s PU SKP pa še 122 (60). Zaradi domnevne zastrupitve s prepovedanimi drogami je umrlo 10 (12) oseb. Ugotovljenih je bilo 34 (5) novih psihoaktivnih snovi, ki so se prvič poja-

Tabela 21: Zasežene prepovedane droge 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 84)

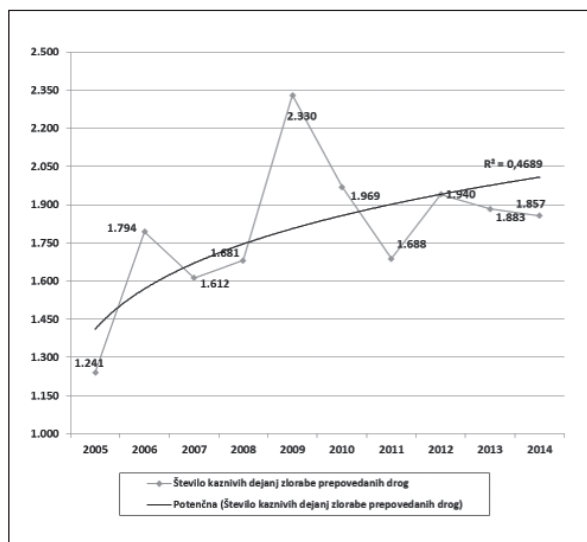
Vrsta prepovedane droge	Merska enota	Zasežene droge	
		2013	2014
Amfetamin	g	13.563,7	21.369,3
	ml	49,9	1,0
	tbl	308,8	737,4
Benzodiazepini	g	791,8	73,8
	ml	21,5	-
	tbl	13.872,0	4.899,0
Ekstazi	g	844,6	52,9
	tbl	921,5	208,5
Heroin	g	6.210,7	4.723,8
	ml	36,0	5,2
Kokain	g	2.590,4	181.953,6
	ml	0,4	1,8
Konoplja – rastlina	g	-	35,6
	kos	8.782,9	8.262,0
Konoplja – rastlina [marihuana]	g	789.148,7	489.790,5
Konoplja – smola [hašiš]	g	579,4	1.523,7
Metadon	g	-	336,6
	ml	47,0	69,8
	tbl	1.991,7	1.050,7
Metamfetamin	g	522,2	28,6
	tbl	37,0	53,0

¹⁰ Podatki iz poročil GPU UKP, iz OKCB in akcije Diler, pridobljeni 1. 1. 2014–31. 12. 2014.

¹¹ Podatki GPU UKP SOK Oddelka za prepovedane droge, pridobljeni 3. 2. 2015.

Tabela 21: nadaljevanje

Vrsta prepovedane droge	Merska enota	Zasežene droge	
		2013	2014
Nedovoljene snovi v športu	g	31,3	3.714,4
	ml	1.483,0	33.917,0
	tbl	1.634,0	2.649,0
Predhodne sestavine – prekurzorji	g	0,4	-
Sintetični kanabinoidi	g	-	2,7
Sintetični katinoni	g	10,2	92,9
	tbl	-	35,0

Graf 12: Trend kaznivih dejanj zlorabe prepovedanih drog 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Tabela 22: Računalniška kriminaliteta 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 81)

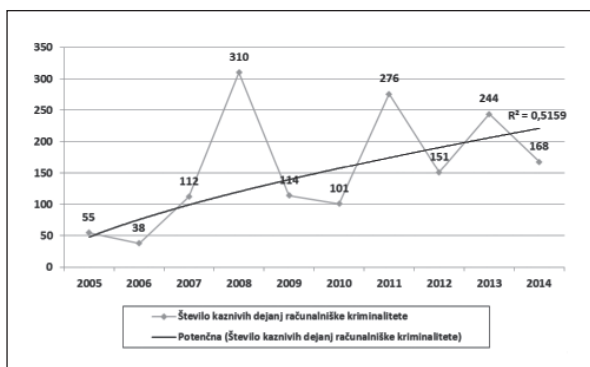
Kazniva dejanja računalniške kriminalitete	Število kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Število ovadenih osumljencev		Porast/upad (v %)
	2013	2014		2013	2014	
Zloraba osebnih podatkov	2	5	-	3	0	-
Zloraba informacijskega sistema	8	1	-	3	0	-
Kršitev materialnih avtorskih pravic na internetu	6	1	-	13	15	-
Napad na informacijski sistem	226	155	-31,4	125	68	-45,6
Izdelovanje in pridobivanje orožja ali pripomočkov za vdor ali napad na informacijski sistem	2	6	-	1	6	-
Skupaj	244	168	-31,1	145	89	-38,6

Število kaznivih dejanj računalniške kriminalitete se je zmanjšalo z 244 na 168 ali za 31,1 %, ker je bilo v letu 2013 zaključenih nekaj zadev (primerov) z večjim številom kaznivih dejanj (tabela 22). Za tovrstna kazniva dejanja je bilo ovadenih 89 (145) fizičnih oseb (MNZ, Policija, 2015: 28).

Zaradi iskanja in dokumentiranja digitalnih dokazov kaznivih dejanj je bilo opravljenih 5.228 (3.946) forenzičnih zavarovanj in preiskav zaseženih elektronskih naprav oziroma podatkov, za kar je bilo izdelanih 2.902 (2.593) zapisnikov o zavarovanju in preiskavi elektronskih naprav, preiskanih pa 3.833 (3.136) elektronskih naprav.¹² Povečanje števila opravljenih zavarovanj in preiskav elektronskih naprav je posledica kadrovske okrepljenosti enot za računalniško preiskovanje in več zaseženih elektronskih naprav. Te so vse pogostejše uporabljene pri storitvi kaznivih dejanj oziroma so na njih ohranjeni dokazi (MNZ, Policija, 2015: 49).

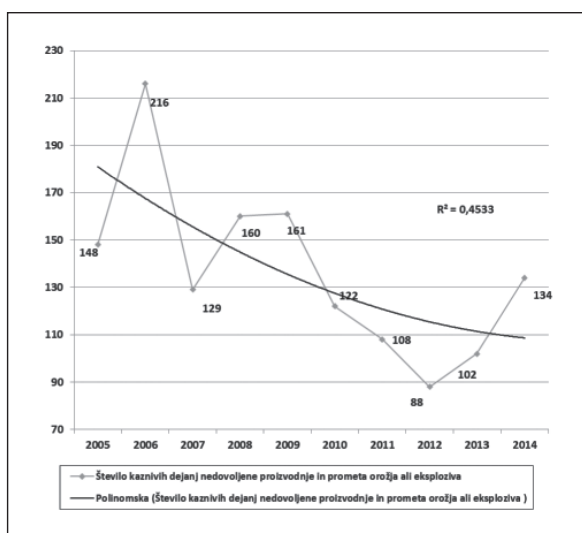
Število kaznivih dejanj računalniške kriminalitete je v desetletnem obdobju zelo nihalo, kljub temu pa je trend še vedno pozitiven in tudi v prihodnje se pričakuje naraščanje tovrstne kriminalitete (graf 14). »Glede na hiter razvoj informacijskega tehnološkega področja in glede na naraščajoče trende je mogoče z veliko gotovostjo napovedati, da bo v prihodnosti nenehen porast kaznivih dejanj, pri katerih bo na različne načine vpletena različna informacijska tehnologija (tj. računalniška oprema in sredstva, pametni telefoni, tablični računalniki in druge elektronske naprave). S hitrim razvojem bodo prihajale nove tehnologije in naprave, z njimi pa novi modusi storitve kaznivih dejanj. Hitremu napredku in novim kaznivim dejanjem se bodo morali prilagajati vsi organi pregona, kar bodo lahko dosegli z učinkovitim in tesnim sodelovanjem, ki mora najprej pomeniti varno in hitro izmenjavo informacij, znanja, izkušenj ter preiskovalnih taktik in metod. Vse to lahko pripomore k uspešnemu odkrivanju in pregonu kaznivih dejanj s področja kibernetične kriminalitete.« (Resolucija o preprečevanju in zatiranju kriminalitete, 2012: 25)

¹² Podatki GPU UKP, aplikacija Rokovnik, ki jo uporabljajo enote za računalniško preiskovanje v UKP in PU, 31. 12. 2014.

Graf 13: Trend računalniške kriminalitete 2005–2014
(Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Policija je obravnavala 134 (102) ali za 31,4 % več kaznivih dejanj, povezanih z orožjem, med njimi največ, 129 (96), kaznivih dejanj nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksplozivnih snovi (tabela 23). Povečanje zadnjih za 34,4 % je posledica usmerjenega delovanja kriminalistične policije zoper posamezne ciljne skupine na lokalni ravni in načrtovanih skupnih operativnih dejavnosti z varnostnimi organi držav Zahodnega Balkana (MNZ, Policija, 2015: 29).

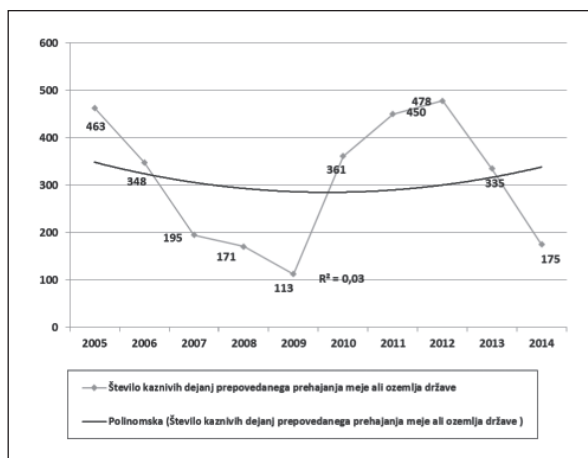
Graf 14: Trend nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksploziva 2005–2014
(Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Tabela 23: Kazniva dejanja, povezana z orožjem 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 82)

Kazniva dejanja, povezana z orožjem	Število kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Število ovradenih osumljencev		Porast/upad (v %)
	2013	2014		2013	2014	
Izdelovanje in pridobivanje orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje	6	5	-	5	6	-
Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksploziva	96	129	34,4	92	139	51,1
Skupaj	102	134	31,4	97	145	49,5

V primerjavi z letom 2005 se je v letu 2014 število tovrstnih kaznivih dejanj zmanjšalo za 9,9 odstotne točke (graf 14).

Kaznivih dejanj prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države je bilo 175 (335) ali za 47,8 % manj, ker so migracijske poti v letu 2014 potekale preko Sredozemlja in Madžarske (MNZ, Policija, 2015: 29).

Graf 15: Trend prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države 2005–2014
(Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Poleg spremembe migracijskih poti je na gibanje števila kaznivih dejanj prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države v desetletnem obdobju vplivala tudi sprememba zakonodaje (leta 2009), ki je inkriminirala druge oblike storitev tovrstnih kaznivih dejanj (npr. zlorabe delovnih dovoljenj z namenom pridobiti dovoljenja za vstop v EU) (graf 16).

Policija je obravnavala 2 (3) kaznivi dejanji *tihotapstva* ter 6 (53) kaznivih dejanj *zlorabe prostitucije in trgovine z ljudmi*, za katera je bilo ovadenih 12 (107) oseb (tabela 24).

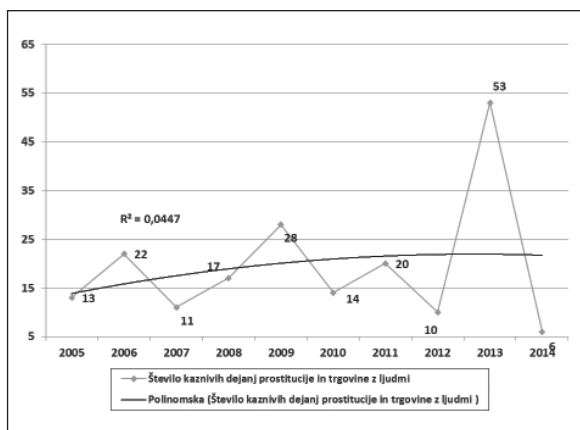
Tabela 24: Zloraba prostitucije in trgovina z ljudmi 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 82)

Kazniva dejanja zlorabe prostitucije in trgovine z ljudmi	Število kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Število ovadenih osumljencev		Porast/upad (v %)
	2013	2014		2013	2014	
Zloraba prostitucije	15	3	...	27	4	...
Spravljanje v suženjsko razmerje	–	–	...	–	–	...
Trgovina z ljudmi	38	3	...	80	8	-90,0
Skupaj	53	6	-88,7	107	12	-88,8

Tabela 25: Zaseženi ponaredki 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Valuta	Število zaseženih kovancev in bankovcev*									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Evro										
Kovanci	568	999	1.803	1.878	1.448	1.518	1.459	1.956	1.307	1.181
Bankovci	1.058	2.629	1.826	1.970	1.891	2.603	1.174	2.362	1.597	4.869
Bankovci drugih valut	100	209	1.890	1.057	61	138	639	321	65	340
Skupaj	1.726	3.846	5.519	4.905	3.400	4.259	3.272	4.639	2.969	6.390

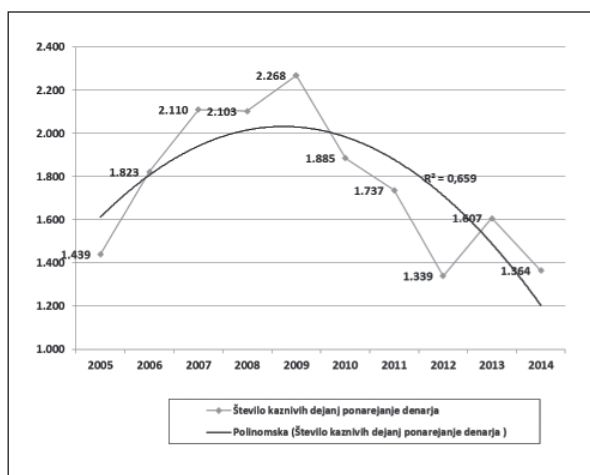
* Podatki o zaseženih kovancih in bankovcih od 2004 do 2006 so pridobljeni od Nacionalnega forenzičnega laboratorija.

Graf 16: Trend prostitucije in trgovine z ljudmi 2005–2014
(Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Zmanjšanje je posledica tega, da so se v letu 2013 tovrstna dejanja zaradi usmeritev tožilstva evidentirala kot posamezna kazniva dejanja, v letu 2014 pa so se ponovno evidentirala kot eno kaznivo dejanje v stevu (MNZ, Policija, 2015: 29).

Policija je v primerjavi z letom 2013 obravnavala 1.364 (1.607) ali za 15,1 % manj kaznivih dejanj *ponarejanja denarja* (tabela 25), vendar pa je bilo zaseženih več ponaredkov, in sicer 6.390 (2.969), od tega 4.869 (1.597) evrskih bankovcev, 1.181 (1.307) evrskih kovancev in 340 (65) bankovcev drugih valut.

Graf 17: Trend ponarejanja denarja 2005–2014
(Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2014)

Kot je razvidno iz grafa 17, se število kaznivih dejanj ponarejanja denarja zmanjšuje od leta 2009, le v letu 2013 je bil ponoven porast, kar pa je posledica več unovčitev po le enega samega ponaredka (MNZ, Policija, 2014: 24).

Tabela 26: Druge oblike ogrožanja varnosti 2013–2014 (Vir: MNZ, Policija, 2015: 82)

Oblike ogrožanja varnosti	Število kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Število ovađenih osumljencev		Porast/upad (v %)
	2013	2014		2013	2014	
Protipraven odvzem prostosti	37	29	-21,6	50	45	-10,0
Ugrabitev	4	5	-	2	10	-
Grožnje	445	449	0,9	428	454	6,1
Izsiljevanje	216	183	-15,3	240	184	-23,3
Povzročitev splošne nevarnosti	228	217	-4,8	162	170	4,9
Samovoljnost	50	48	-4,0	64	60	-6,3
Ogrožanje oseb pod mednarodnim varstvom	1	2	-	1	2	-
Jemanje talcev	-	-	-	-	-	-
Skupaj	981	933	-4,9	947	925	-2,3

Izsiljevanj je bilo 183 (216) ali za 15,3 % manj, protipravnih odvzemov prostosti pa 29 (37) (tabela 26). Policija je obravnavala 217 (228) povzročitev splošne nevarnosti in 5 (4) ugrabitev. S 50 na 48 se je zmanjšalo število kaznivih dejanj samovoljnosti. Obravnavanih je bilo 449 (445) kaznivih dejanj groženj (MNZ, Policija, 2015: 29).

Pri omejevanju grožnje terorizma in z njim povezanim ekstremnim nasiljem je bilo policijsko delo usmerjeno v pri-

pravo ustreznih usmeritev in indikatorjev za delo pri odkrivanju kaznivih dejanj, povezanih s terorizmom in prehajanju državne meje morebitnih t. i. »tujih borcev«. Policija je začela vzpostavljati mrežo, ki je namenjena zgodnjemu odkrivanju in preprečevanju radikalizacije (MNZ, Policija, 2015: 29).

5 Namesto zaključka

V uvodu letnega poročila je generalni direktor policije poudaril: »Za nami je zahtevno leto, polno preizkušenj, toda policija, čeprav kadrovsko, finančno in materialno močno okrnjena, je dosegla spodbudne rezultate. Še več, v preteklem letu je število kaznivih dejanj padlo pod 10-letno povprečje, delež preiskanih kaznivih dejanj pa je bil največji v zadnjih petih letih.

V preteklem obdobju smo nadaljevali s prednostnimi nalogami preiskovanja gospodarskega in bančniškega kriminala, ga nadgradili s podpisom sporazuma o sodelovanju z Banko Slovenije ter ustanovili dve specializirani skupini, ki ju vodi državno tožilstvo. Gre za kompleksne in strokovno zahtevne preiskave, a se odzivnost bank in sodelovanje z organi pregona po začetnih porodnih krčih na tem področju počasi izboljšujeta.

sluha za sledenje novim zahtevam in pojavnim oblikam kriminala.« (MNZ, Policija, 2015: 6)

Skratka, za leto 2014 je na področju preiskovanja kriminalitete značilno (MNZ, Policija, 2015: 13):

— število kaznivih dejanj na 100.000 prebivalcev – kriminalitetno število je bilo v letu 2014 najnižje od leta 2009 in se je v zadnjih desetih letih povečalo za 29 (tabela 27);

— zelo je naraslo število zaseženih ponaredkov evrskih bankovcev – s 1.597 v letu 2013 na 4.869 v letu 2014.

Tabela 27: Kriminalitetno število 2005–2014 (Vir: Kolenc et al., 2014; MNZ, Policija, 2015)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj na 100.000 prebivalcev									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Umori in uboji	3	4	2	1	2	2	2	2	2	2
Hude in posebno hude telesne poškodbe	16	13	14	10	10	11	9	10	8	9
Spolni delikti ¹³	17	15	19	15	18	19	16	14	15	10
Ropi in roparske tatvine	26	31	26	24	29	27	23	23	22	18
Vlomi	1.011	901	883	734	738	639	650	672	725	659
Vsa kazniva dejanja	4.212	4.494	4.354	4.031	4.275	4.368	4.316	4.462	4.554	4.241

— po porastu števila kaznivih dejanj v letu 2013 na 93.833 se je njihovo število v letu 2014 zmanjšalo na 87.474 oziroma je padlo pod 10-letno povprečje, ki je 88.235;

— delež preiskanih kaznivih dejanj je bil z 51,8 % največji v zadnjih petih letih, pri čemer je imela PU Murska Sobota z 69,0 % med policijskimi upravami največji delež preiskanih, najnižjega pa PU Nova Gorica s 46,5 %. Delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija, je bil s 15,0 % največji v zadnjih petih letih;

— spremenilo se je razmerje med številom kazenskih ovadb in številom kazenskih ovadb po skrajšanem postopku: v letu 2013 je bilo še 11.163 več kazenskih ovadb kot kazenskih ovadb po skrajšanem postopku, v letu 2014 pa jih je bilo več samo še 1.683;

— ob 2,7 % porastu števila kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete se je ugotovljena škoda povečala za 132,8 %;

— število obravnavanih korupcijskih kaznivih dejanj se je povečalo z 41 na 63, pri čemer sta najbolj narasli števili nedovoljenega dajanja daril in nedovoljenega sprejemanja daril;

Literatura

1. Aebi, M. F., de Cavarlay, B. A., Barclay, G., Gruszczynska, B., Harrendorf, S., Heiskanen, M., et al. (2010). *European sourcebook of crime and criminal justice statistics – 2010* (4th ed.). The Hague: WODC. Pridobljeno na <https://english.wodc.nl/onderzoeksdatabase/european-sourcebook-4e-editie.aspx>
2. Brvar, B. (2013). *Merjenje kriminalitete*. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti. Pridobljeno na http://www.inst-krim.si/fileadmin/user_upload/Merjenje_kriminalitete-Bogomil_Brvar.pdf
3. Clarke, S. (2013). Trends in crime and criminal justice, 2010. *Statistics in Focus*, (18). Pridobljeno na <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3433488/5585960/KS-SF-13-018-EN.PDF/b510d657-4749-47f5-81c4-adf66edfa6f3?version=1.0>
4. Ferme, J. in Kebe, J. (2012). Kriminaliteta v letu 2011. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 63(2), 85–102.
5. Kolenc, T., Kebe, J. in Bukovnik, A. (2011). Kriminaliteta v letu 2010. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 62(2), 103–124.
6. Kolenc, T., Kebe, J. in Bukovnik, A. (2013). Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2012. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 64(2), 95–121.
7. Kolenc, T., Kebe, J. in Bukovnik, A. (2014). Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2013. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 65(3), 175–206.
8. Lukan, A. (2007). Kriminaliteta v letu 2006. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 58(2), 115–132.
9. Lukan, A. (2008). Kriminaliteta v letu 2007. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 59(2), 99–113.
10. Lukan, A. (2009). Kriminaliteta v letu 2008. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 60(2), 77–90.

¹³ Kazniva dejanja posilstva, spolnega nasilja, kršitve spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja in spolnega napada na osebo, mlajšo od petnajst let.

11. Lukan, A. in Kolenc, T. (2010). Kriminaliteta v letu 2009. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 61(2), 117–140.
12. MNZ, Policija. (2010). *Poročilo o delu policije za leto 2009*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/LetnoPorocilo2009.pdf>
13. MNZ, Policija. (2014). *Poročilo o delu policije za 2013*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/LetnoPorocilo2013.pdf>
14. MNZ, Policija. (2015). *Poročilo o delu policije za 2014*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/LetnoPorocilo2014.pdf>
15. Razpotnik, B. (2014). *Prebivalstvo, Slovenija, 1. Januar 2014 – končni podatki*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno na http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=6200
16. Resolucija o preprečevanju in zatiranju kriminalitete. (2006). *Uradni list RS*, (43/06).
17. Resolucija o preprečevanju in zatiranju kriminalitete. (2012). *Uradni list RS*, (83/12).
18. Svetek, S. (2006). Kriminaliteta v letu 2005. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 57(2), 95–109.
19. Zakon o kazenskem postopku [ZKP]. (2012, 2013, 2014). *Uradni list RS*, (32/12–UPB8, 47/13, 87/14).
20. Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora [ZOPNI]. (2011, 2014). *Uradni list RS* (91/11, 25/14).
21. Zakon o elektronskih komunikacijah [ZEKom-1]. (2012, 2013, 2014) *Uradni list RS*, (109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B in 54/14 – odl. US).

Branko Japelj¹⁴
Direktor Uprave kriminalistične policije

---

¹⁴ Pri pripravi gradiv za poročilo so sodelovali vodje sektorjev, oddelkov in ostali zaposleni v UKP GPU.